

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring legislacji europejskiej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 8 września 2021 r.

- **Informacje generalne – dokumenty strategiczne**

Zapobieganie wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub działań związanych z terroryzmem – Dyrektywa (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r.

Dyrektywa (UE) 2015/849 (czwarta dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy) ma na celu zwalczanie prania pieniędzy – konwersji korzyści pochodzących z przestępstwa w pozornie czyste środki pieniężne, przeważnie przy wykorzystaniu systemu finansowego, np. poprzez zatajanie źródeł pieniędzy, zmianę ich formy lub przenoszenie środków pieniężnych w miejsce, które może przyciągać mniejszą uwagę, oraz zwalczanie finansowania terroryzmu (zapewnianie lub gromadzenie środków pieniężnych przeznaczonych do przeprowadzania przestępstw o charakterze terrorystycznym) poprzez zapobieganie wykorzystaniu rynku finansowego do tych celów.

Rozszerza ona zakres stosowania dotychczas obowiązującej dyrektywy (WE) 2005/60 (trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy), która weszła w życie w 2007 r., a także ją zastępuje.

Ma ona na celu wyeliminowanie wszelkich dwuznacznych przepisów dotychczasowej dyrektywy i powiązanych z nią aktów prawnych, a także zwiększenie spójności uregulowań dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu we wszystkich państwach UE. W czwartej dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy uwzględniono zalecenia Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) z 2012 r.

Dyrektywa ma zastosowanie do:

- instytucji kredytowych;
- instytucji finansowych; oraz
- wyznaczonych niefinansowych przedsiębiorstw i zawodów, takich jak
 - biegłych rewidentów
 - zewnętrznych księgowych
 - doradców podatkowych
 - notariuszy i prawników, w określonych okolicznościach
 - pośredników w obrocie nieruchomościami
 - podmiotów zajmujących się handlem towarami (np. metalami i kamieniami szlachetnymi, w przypadku dokonywania płatności gotówkowych w kwocie 10 000 EUR lub wyższej) oraz
 - podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych.

W dyrektywie:

- zaostorzono przepisy dotyczące identyfikowania klientów – zwłaszcza beneficjentów rzeczywistych (osób, które ostatecznie są właścicielami przedsiębiorstwa lub je kontrolują) spółek i porozumień prawnych (trustów);
- wprowadzono wymóg, zgodnie z którym informacje o beneficjentach rzeczywistych spółek mają być przechowywane w centralnym rejestrze w każdym państwie UE, np. w rejestrach handlowych, rejestrach spółek lub w rejestrze publicznym;
- podniesiono świadomość niedociągnięć w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwiększono zdolność reagowania w tym zakresie: oprócz krajowych ocen ryzyka przeprowadzanych przez państwa UE przeprowadzane są również, przez Komisję Europejską, oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które to ryzyko ma wpływ na rynek wewnętrzny i jest związane z działalnością transgraniczną (pierwsze sprawozdanie opublikowano w dniu 26 czerwca 2017 r.);
- wprowadzono skoordynowaną politykę europejską ukierunkowaną na państwa trzecie, w których brak jest skutecznych systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w celu ochrony systemu finansowego UE. Pierwszy unijny wykaz „państw trzecich wysokiego ryzyka” został przyjęty w drodze aktu delegowanego przez Komisję w lipcu 2016 r. i był od tego czasu kilkakrotnie zmieniany;
- zacieśniono i usprawniono współpracę pomiędzy jednostkami analityki finansowej, które stanowią jedne z kluczowych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Systemowa wymiana informacji między jednostkami analityki finansowej powinna się odbywać z wykorzystaniem zaawansowanej infrastruktury technicznej, za pomocą FIU.NET – zdecentralizowanej sieci komputerowej używającej skomplikowanych technik dopasowywania.

Podmioty objęte dyrektywą muszą:

- zgłaszać podejrzenia co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu organom publicznym, przeważnie jednostkom analityki finansowej;
- podejmować środki wspierające, takie jak zapewnianie odpowiednich szkoleń dla personelu oraz ustanowienie adekwatnych wewnętrznych polityk i procedur zapobiegawczych;
- podejmować dodatkowe środki ochronne, takie jak wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta na wypadek sytuacji zwiększonego ryzyka, takich jak handel z bankami spoza UE oraz, w szczególności, w przypadku osób fizycznych lub prawnych mających siedzibę w państwach trzecich określonych przez Komisję jako państwa trzecie wysokiego ryzyka.

Po serii zamachów terrorystycznych przeprowadzonych w Europie w 2016 r. przyjęto, w 2018 r., dyrektywę (UE) 2018/843 (piątą dyrektywę w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy) zmieniającą dyrektywę (UE) 2015/849. Ta dyrektywa zmieniająca ma zostać włączona do porządku prawnego państw UE do dnia 10 stycznia 2020 r. Nowa dyrektywa zaostorza unijne przepisy dotyczące zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu na różne sposoby, w tym:

- rozszerzając zakres dyrektywy, tak aby obejmowała:
 - zarówno biegłych rewidentów, zewnętrznych księgowych i doradców podatkowych oraz jakiegokolwiek inne osoby oferujące usługi doradztwa podatkowego
 - pośredników w obrocie nieruchomościami działających w charakterze pośredników wynajmu nieruchomości, których miesięczny czynsz wynosi co najmniej 10 000 EUR
 - pośredników w handlu dziełami sztuki, w przypadkach gdy wartość transakcji wynosi co najmniej 10 000 EUR;

- zapewniając dostęp do informacji na temat beneficjentów rzeczywistych tym samym zwiększając przejrzystość własności trustów i przedsiębiorstw;
- zakazując bankom prowadzenia anonimowych skrytek sejfowych (w dodatku do anonimowych rachunków lub książeczek oszczędnościowych, które zostały już objęte dyrektywą (UE) 2015/849);
- reagując na ryzyka związane z kartami przedpłaconymi i wirtualnymi walutami poprzez
 - obniżenie progu identyfikacji dla posiadaczy kart przedpłaconych z obecnych 250 EUR do 150 EUR oraz
 - umożliwienie krajowym jednostkom analityki finansowej uzyskanie informacji pozwalających im na zidentyfikowanie tożsamości właściciela wirtualnej waluty;
- zapewniając wzmocnioną współpracę między jednostkami analityki finansowej umożliwiającą zwiększoną wymianę informacji.

W rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/758 określono szereg dodatkowych środków, w tym minimalny zakres działań, które instytucje kredytowe i finansowe muszą wdrożyć, aby skutecznie zarządzać ryzykiem związanym z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, gdy prawo państwa trzeciego uniemożliwia wdrożenie obejmujących całą grupę strategii i procedur na szczeblu oddziałów lub jednostek zależnych z większościowym udziałem, które stanowią część grupy i mają siedzibę w państwie trzecim.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02015L0849-20210630>

• **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – nowe przepisy dla sektora prywatnego

Ostatnia faza konsultacji publicznych dotyczących nowych przepisów prawa UE – wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu – Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 4 listopada 2021 r.

Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu stanowią poważne zagrożenie dla integralności gospodarki i systemu finansowego UE oraz bezpieczeństwa jej obywateli. Europol oszacował, że około 1% rocznego produktu krajowego brutto UE „wykryto jako zaangażowane w podejrzaną działalność finansową”. W lipcu 2019 r. w następstwie szeregu głośnych przypadków domniemanego prania pieniędzy z udziałem instytucji kredytowych w Unii Komisja przyjęła pakiet analizujący skuteczność unijnego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu (AML/CFT) i doszła do wniosku, że reformy są konieczne. W tym kontekście w unijnej strategii na rzecz unii bezpieczeństwa na lata 2020–2025 podkreślono znaczenie wzmocnienia ram UE w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w celu ochrony Europejczyków przed terroryzmem i przestępczością zorganizowaną.

IV Dyrektywa AML (w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu) podkreśliła konieczność dokumentowania czynności związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy. Instytucje obowiązane powinny być w stanie wykazać przed nadzorem, wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów prawa.

V Dyrektywa AML powstała, jako odpowiedź na zmieniające się trendy w zakresie finansowania terroryzmu i prowadzenia operacji przez grupy terrorystyczne. Dyrektywa ma na celu zwiększenie transparentności w zakresie struktur właścicielskich i identyfikacji beneficjentów rzeczywistych, a także uregulowanie rynku walut wirtualnych. Ważnym

elementem systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu mają być ogólnodostępne rejestry beneficjentów rzeczywistych, które powinny zostać ze sobą zintegrowane za pomocą europejskiej centralnej platformy do dnia 10 marca 2021 r. Krajowe rejestry beneficjentów rzeczywistych powinny być publicznie dostępne oraz umożliwiać wzajemne powiązania pomiędzy krajami, aby ułatwić współpracę międzynarodową.

Następstwem analiz jest wniosek dot. rozporządzenia Parlamentu i Rady UE w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

Link: <https://pracodawcy.pl/zapobieganie-praniu-pieniedzy-i-finansowaniu-terroryzmu-nowe-przepisy-dla-sektora-prywatnego/>

2. Zintegrowana gospodarka wodna – zmienione wykazy zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych

Konsultacje publiczne dotyczące unijnych przepisów dotyczących gospodarki wodnej – rewizja m.in. Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, Dyrektywy PE i Rady 2013/39/UE zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej oraz Dyrektywy Komisji 2014/80/UE w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 1 listopada 2021 r.

Z niedawno przeprowadzonej oceny adekwatności (ocena) wynika, że unijne przepisy dotyczące wody są zasadniczo adekwatne do zakładanych celów. Potrzebna jest jednak poprawa w takich aspektach jak inwestycje, przepisy wykonawcze, włączenie celów dotyczących wody do innych obszarów polityki, zanieczyszczenie chemiczne, uproszczenie procedur administracyjnych i cyfryzacja.

Inicjatywa dotyczy ustaleń związanych z zanieczyszczeniami chemicznymi oraz prawnego obowiązku dokonywania regularnego przeglądu wykazów substancji priorytetowych i zanieczyszczeń wód podziemnych.

Otwarte konsultacje publiczne są niezbędne, aby uzupełnić inne konsultacje: konsultacje z ekspertami, warsztaty z zainteresowanymi stronami i konsultacje prowadzone za pośrednictwem mechanizmów wspólnej strategii wdrażania (która wspiera wdrażanie ramowej dyrektywy wodnej). Konsultacje te umożliwią Komisji kontakt z zainteresowanymi osobami, z którymi jeszcze nie konsultowano się. Dzięki nim obywatele będą mogli przekazać swoje uwagi na temat ewentualnej zmiany wykazu substancji priorytetowych (w odniesieniu do wód powierzchniowych) oraz zmiany załączników do dyrektywy w sprawie wód podziemnych (w odniesieniu do substancji w wodach podziemnych).

Link: <https://pracodawcy.pl/zintegrowana-gospodarka-wodna-zmienione-wykazy-zanieczyszczen-wod-powierzchniowych-i-podziemnych-2/>

• **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Tydzień surowców mineralnych Unii Europejskiej 2021 (The EU Raw Materials Week 2021)

Szósta edycja „Tygodnia Surowców Mineralnych UE” odbędzie się w dniach 15-19 listopada 2021 r. jako wydarzenie hybrydowe (stacjonarne oraz online), które zgromadzi szerokie grono interesariuszy zaangażowanych w strategię i inicjatywę w dziedzinie surowców.

Wydarzenie będzie skoncentrowane wokół ósmej edycji dorocznej konferencji Europejskiego Partnerstwa na rzecz Innowacji (EIP) w dziedzinie surowców (High-level Conference of the European Innovation Partnership (EIP) on raw materials), towarzyszyć mu będą dodatkowe spotkania poświęcone najnowszym trendom dot. surowców w UE

Tematyka spotkań: działania w zakresie innowacji i umiejętności, surowce krytyczne, technika i technologie, Horyzont Europa, partnerstwo UE-Kanada, zarządzanie zasobami w ramach współpracy z ONZ.

Link: <https://pracodawcy.pl/tydzien-surowcow-mineralnych-unii-europejskiej-2021-the-eu-raw-materials-week-2021/>

2. Korzyści środowiskowe wynikające z redukcji zanieczyszczeń powietrza towarzyszących emisji CO₂. Analiza z wykorzystaniem modelu jakości powietrza dla obszaru Polski

Environmental benefits resulting from the reduction of air pollution accompanying CO₂ emissions. Analysis with the use of the air quality model for Poland

„Korzyści środowiskowe wynikające z redukcji zanieczyszczeń powietrza towarzyszących emisji CO₂. Analiza z wykorzystaniem modelu jakości powietrza dla obszaru Polski” - jest jednym z częściowych raportów opublikowanych w ramach opracowania „Klimat dla Polski – Polska dla klimatu, 1988-2018-2050”. Publikacja pokazuje wpływ głównych zanieczyszczeń atmosfery powiązanych z emisją dwutlenku węgla w kontekście planowanych działań redukcyjnych.

Więcej informacji pod linkiem: <https://pracodawcy.pl/korzysci-srodowiskowe-wynikajace-z-redukcji-zanieczyszczen-powietrza-towarzyszaczych-emisji-co2-analiza-z-wykorzystaniem-modelu-jakosci-powietrza-dla-obszaru-polski/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Raw materials week, Instytut Ochrony Środowiska. Państwowy Instytut Badawczy, Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami